

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

מוסף רש"י

אוחז וראת בנו שנפל
לבור, שאין מותרין לשחוט
שנים היום (בצוה דא.)
אכולא שירותא, מוסה
גדולה שהיה די לו לכל
הספירה בשבת (ברכות דס.)
ריסתא דעירובא, שפירוטו
אחזקל ערובי חרית (שם).

רבינו חננאל

אסקה בר אשי' נ' מחצות
ו'חל' א' ו'חל' מ'בו' ש'ני
מ'פ'ש'ש' ו'חל' א' ו'חל' ש'ני
ה'ק'ו'ש' א'ב' א'ב'ו'ל' ו'מ'ק'ו'ן
א'ן מ'ח'צ'ר
מ'ע'ו'ר'ב'ת' ד'ו'ל'ב'ל'ת' ח'ק'ה'
ז'ה' א'ד'מ' א'ב'ר' ב'ן מ'ח'צ'ו'ת'
ו'חל' א'ב'ר' ו'חל' מ'פ'ש'ש'
נ' מ'ח'צ'ו'ת' ב'ן א'ב'ר' ו'חל'
ש'א'י' מ'פ'ש'ש' ו'חל' א'ב'ר' ו'חל'
י'ד'ו'ר' א'ד'מ' ב'ן ש'י' ו'חל'
ז'ח'ס' ב'ן צ'ד'י' ו'חל' ו'חל'
ז'ש'ש' ו'חל' מ'ק'ו'ן א'ב'ר'
מ'י'ב'א' א'ב'ר' ה'ק'ו'ש' ו'חל' ו'חל'
מ'י'ב'ו' ו'חל' ו'חל' מ'א'פ'ש'
ו'חל' מ'י'ב'ו' ד'פ'ק' ו'חל'
ו'חל' מ'י'ב'ו' ל'ח'ב'ת' מ'ב' צ'ד'י'
נ' ח'ס'ס' ו'חל' מ'י'ב'ו' ו'חל'
ו'חל' מ'י'ב'ו' מ'ע'ו'ר' ו'חל' א'ב'ר'
ו'חל' מ'א'פ'ש'ש' ו'חל' ו'חל' א'ב'ר'
ל'ח'ב'ת' א'ב'ר' ו'חל' ו'חל' ו'חל'
א'מ' א'ב'ר' ח'ק'ו'ש' ו'חל' ו'חל'
א'מ' ל'ח'ב'ת' מ'ע'ו'ר' ו'חל' ו'חל'
כ'מ'ב'ו' ש'י' ב'ן מ'ח'צ'ו'ת'
ז'ח'ס' ב'ן ב'ן א'ב'ר' ו'חל' ו'חל'
ש'י' ו'חל' ב'ן ב'ן א'ב'ר' ו'חל' ו'חל'
א'מ' ל'ח'ב'ת' ו'חל' א'ב'ר' ו'חל'
מ'י'ב'ו' ו'חל' א'ב'ר' ו'חל' ו'חל'
ו'חל' י'ד'ו'ר' א'ב'ר' ו'חל' ו'חל'
א'מ' ל'ח'ב'ת' מ'ע'ו'ר' ו'חל' ו'חל'
ו'חל' א'ב'ר' ל'ח'ב'ת' מ'ב' צ'ד'י'
ז'ח'ס' ב'ן ב'ן א'ב'ר' ו'חל' ו'חל'
ז'ח'ס' ב'ן ב'ן א'ב'ר' ו'חל' ו'חל'

ק"ז:

הה' דתניא נשברה לו חבית בראש
לא פריך ממנהיגין דרש חבית ולי
מילין ממנה מוון שלם שעודות אוחז
ובגד שלם יספוק ומיך דהאי חבית
דחשיטין שמה יעביד כד' אמות
בכרמליט אבל בך ברייתא קמי
בבבלי בראש גגו ור"י מיך דהס
מייך כשנשבר היין לאזר דחשיטין
שמה יספוק אומר היין שמואל בשם
ר"מ דדוקא נשברה לו חבית אבל
נפדקה ועושה טיף טיף מותר
להביא כלים לקלוט ולגזר דאי
בהול כל קל להביא כלים דרך רה"ר
כמו כשנשברה:

בלי אחר ויקאשו בלי אחר ויצר.
אומר ר"י דו אף ו קמי לא
מנצי קלטו דמינצי שמעלי דאסור
אלא אפילו לגרף דלא מינצי כולי
הכי שטות מנצי אסור: **הצ"ח**
נקה א"א יצ"ח פת הדראה. אומר
ר"י כשאסור ב"יט של פסח מנצי
מסות נקה שיש לו די לגור ב"יט
אין אופין אחריו פת של הדראה
אלא מחתילי יעשה של הדראה
ואחרי כן יעשה הנקוי:

אבל לא משבת ליום הכפורים.

פירש בקובצתם נמוכה
 יוה"כ וא"ש פשיטא דחול גמור הוא
 ומ"ש משבת נמוכא נמוכא שבת וי"ל
 דנמוה לאכול נמוכא יוה"כ דפי'
 לעיל (ו) (דף קד:) ועוד לפי שהשענו
 ומתר יותר אי נמי ליום הכפורות:
 עליו קאמר לאבטל לאבטל היתעקות:
 והתנא דבי רבי ישימא"ל ב"י
 מלאכת עבודה לא

תעשו: ואת ואמאי מייתי קרא
 וטל מלחא עבודה דמתי גבי
 י"ט הא אפי' בשבת דכתיב לה תעשה
 מלחא עבודה ולא תבי עבודה שרי
 לתקוע ולרדות מן התורה דמשמע
 הכא דאשבת מייתי לה ויפרש דרשו
 שמואל דגריס שובל מלחא לה תעשו
 ורשב"א מפרש דלעולם מכל מלחא
 עבודה דמעמיט תקיעה ודריש ושת
 ילפינן מייתי דאין בין י"ט לשבת
 אלא אוכל נפש בלוד דמתיב אך
 אשר יאכל נפש נפש (שמות יב):

וכיון דמדאורייתא שריא
אע"ג דמדרבנן אסירא כדאמר בראש
השנה (דף לב.) אין מעכבין את
התינוקות מלחקוע הא נשים מעכבין
הכא הוה לן למישרי משום ג' סעודות:

מצילין מזון שלש סעודות וא
לא ירדה במדרה אלא בסכין א
כל מלאכה יצא תקיעת שופר
אפשר לשנוי משניני א"ר
שנאמר יזרה ביום השישי וד
בשבת חייב אדם לבצוע על
אשי חזינא ליה לרב כהנא דנכ
הוה בצע אכולה שירותיה
וימא לא עביד והאידנא הוא
דעירובא שרו עילויה אמרי
דליקה כו': ת"ת^א כמה סע
ושניהם מקרא אחד דרשו
כבי חידא סבר הני תלמי

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

גנו. הקשה הרב פורת אמאי לקמן (קמג:) דתנן חבית שנשברה מר לאחרים צואו והצילו לכם למימז כגון שהחבית צכרמלית

אלא אמר רב אשי "שלוש מחציות ולחי אחד זה מביי שאינו מפולש ג' מחציות בלא לחי וזהו המפולש ואפילו לרבי אליעזר דאמר בעינן לחיים הני מייל לאוכלין ומשקין אבל לספר תורה בחד לחי סגי:
מתני' "מצילין^א מזון ג' סעודות הראוי לאדם לאדם הראוי לכהמה לכהמה כיצד נגפלה דליקה בלילי שבת מצילין מזון ג' סעודות בשחרית מצילין מזון ב' סעודות בממנה מזון סעודה אחת ר' יוסי אומר לעולם מצילין מזון שלוש סעודות:
גמ' מכדי בהיתרא קטרת נציל טפי אמר רבא "מתוך שאדם בהול על ממנו אי שרית ליה אתי לכבויו א"ל אביי אלא הא דתניא" נשברה לו חבית בראש גנו מביא כלי ומניח תחתיה "ובלבד שלא יביא כלי אחר ויקלוט כלי אחר ויצרף התם
א"ל יוצרה צידה ר"ל יוצרה יצירה ויציר ויצור

דורך דער"ר גופא נישבערה לו חבית בראש גגו
מביא כלי ומניח תחתיה ובלבד שלא יביא
כלי אחר ויקלט כלי אחר ויצרף יגזמין לו
אורחין מביא כלי אחר וקולט כלי אחר
ומצרף ולא יקלט ואחר כך יזמין אלא יזמין
ואח"כ יקלט *ואין מערימין בכך משום רבי
יוסי בר יהודה אמרו מערימין לימא בפלוגתא
דרבי אליעזר ור' יהושע קמפילגני דתניא

איתו ואת בנו שנפלו לבור רבי אליעזר
אומר מעלה את הראשון על מנת לשוחטו
והשני עושה לו פרנסה במקומו בשביל
שלא ימות רבי יהושע אומר "מעלין את
הראשון על מנת לשוחטו ואינו שוחט
ומערים ומעלה את השני רצה זה שוחט
רצה זה שוחט ממאי דילמא עד כאן לא
קאמר רבי אליעזר התם דאפשר בפרנסה
אבל הכא דלא אפשר לא ועד כאן לא קאמר
רבי יהושע התם משיב דאיכא צער בעלי
חיים אבל הכא דליכא צער בעלי חיים
חיים ת"ר: הציץ פת נקיה אין מצייל פת
"ההראא פת ההראא מצייל פת נקיה
וּמְצִיילִין מִיּוֹם הַכַּפּוּרִים לַשַּׁבָּת אַבְל לֹא
מִשַּׁבַּת לַיּוֹם הַכַּפּוּרִים וְאֵין צָרִיד לֵאמֹר
מִשַּׁבַּת לַיּוֹם טוֹב וְלֹא מִשַּׁבַּת לַשַּׁבָּת הַבֹּאֵה

וְהָיָה כִּי יִשְׁכַּח פֶּת בְּתוֹנֹר וְקִידֵשׁ עָלָיו הָיוּ
רַב לְאַחֲרִים בּוֹאוֹ וְהַצִּילוֹ לָכֵן וּבִשְׁהוּא רֹדֶה
יָהּ וְהָאֵלֶּיךָ רַבִּי יִשְׁמָעֵאל ^(א) וְלֹא תַעֲשֶׂה
בְּדִידַת הַפֶּת שֶׁהִיא חֲכָמָה וְאִינָה מְלָאכָה כִּכְמָה
וְסֹסְדָא לְעוֹלָם יֹשִׁיבִים אֲדָם לְהוֹצִיאת שֶׁבֶת
יֵינוּ אַתְּ אֲשֶׁר יֵבִיאוּ לְאַחֲרֵי ^(ב) אֲמַר ר' אַבָּא
שְׁתֵּי נִכְרוֹת רִכְתִּי לְחָם מִשְׁנֵה ^(ג) אֲמַר ר' זִירָא
רַבְתִּי וְנֵעַץ חֲדָא אֲמַר לְמַסְנֵי כְּתִיב רַבִּי זִירָא

אמר ליה רבינא לרב אשי והא מיחוי כר
קעביד לא מיחוי כרעכתנותא רבי אמי ורבי
איל ואיתעביד בה חדא מצוה ליתעביד ב
ת חיוב אדם לאכול בשבת ישלש רבי
אמר משה אכלותו היום כי שבת היום
יום לבר מאורתא ורבנן סברי כהדי דאורתא

ועלמא והכא לגבי ספר אמרי רבנן
ועלמא אמר דמודה ר' אליעזר
ליה. מילתא דרבנן קא מפרשי:
מתני' נפלה דליקא כלילי שבת.

קודם אליה: **שחרים**. קודם סעודה:
לנעם הוא **מיל**. הואיל ויומא דר
הכי הוא ודיהאר ערע דהא דר
לטעול ויזהו ולחזר לעמערטא ואפי
טובא הוי שיה ליה אי לאו משום
גזירה וכדמפרש בגמרא: **גב' מרד**
הימערטא קטרה. חזו לטעול ולחזר
לעמערטא: **ואי שרים ליה**. לנחמיה:
באלה כלי הוא מתוך שהוא בזה
מינשי ליה שבת ואמי נהי לכבוי:
ויקלטו. קילוט הנוסף מן הארץ:
יורקא. רמז לגג שגג שחיה אלא
שינוי קלל לשאוב שגג חק ויחין
אינו בגומא מתקן עלי לגג שזיז מן
הגג לכלי והוא אוחז הכלי בידו: **הסס**
מאי גזירה איבא. כיון דמדי
דיהירא הוא אחמי לא יקלטו ויירק:
שמה יבא עלי כו'. מתוך שהוא
מחזר על כלים הרבה ישכח ויבא:
ולא יקלטו ואח"כ **יומינ'** אורחים

[illegible]

כַּשֶּׁרָה לומר פת הדראה נוחה לֵי:
אכל לא משנה ליום הכסורים. כֵּן
חל חל יוה"כ בלחץ בשבת דהא לא
אכל עד לאורחא ולאורחא לישראל
ווליימי: ואין לריך לומר משנה
ליום. דיכול להכין בו כיום: מרדס.
כלי שרדיון בו הפת ומפירדיון אותו
מסתיל התורן שנדבק בה אל ירדה
אותו במרדס שהוא דרך מול: ששים
אדם. בע"ש לערות ולזמן הואלא
שבת: והכינו את אשר יביאו ללחם.
בשעת הבאה הכנה והבאה בשבת
היא דכתיב וילקטו אותו בבקר בשבת
(שמות טו): לכלוע. ברכת המוציא:
נקטו מרס. אחוזן בידו: לקטו
כחיו. משמע עליוהו אכל בלעיה
לא כחיי משנה: בלע כלוליה שריומי.
פרסום גדולה ודי לו בה ללואת

סעודה ולכבוד שבת וגוראח כמחצב
סעודת שבת להתחזק ולאכול הרבה:
כי מקלט להו. פעמים שהעירוב
נצטוו ופעמים נצטו אחד משאר בני
הדם: שרו ציה. היינו ברכת המזון
שהיא החלת אכילה. שרו מתחילין:
תלפא היום. למנין שלש סעודות בל:
לעולם

תנוּתָא אַמַר לִיה כִּיּוֹן דַּכְּ
אִסִּי לְכִי מִקְלַע לְהוּ רִיפְתָא
מִצּוּה אַחֲרִינָא: כִּיּוֹן נִפְלָה
קָא אֹמַר אַרְבַּע א"ר יוֹחָנָן
הַיּוֹם לֹא תִמְצָאוּהוּ בְּשֹׁדָה
מִן נִפְלָה דְּלִיקָה בְּלִילִי שַׁבָּת
מִצִּילִין

מסורת הש"ס

[illegible]

מורה אור השלם

1 יום השביעי שבת לי
 אלהיך את תעשה כל
 מלאכתך אמה ובגד ובתוך
 עבדך ואמתך ובדומתך
 ובגד אשר בשעריך
 שבת כ
 2 ויהי כיום השביעי והיכן
 את אשר יבוא והיה
 משנה על אשר ילקטו יום
 יום
 שבת כ
 3 ויהי כיום השביעי והיכן
 לחם משנה שני העשר
 לאתך ויבאו כל נשיא
 העדה ויגורו למטה
 שבת כ
 4 ויאמר משה אכלתו
 היום כי שבת היום לך
 היום לא תמאנולו בשבת
 שבת כ

הגהות הב"ח

(א) גמ' ויהא תנא דבי ר' ישמעאל לא תעשר, גיב פיר כפי ר"א דמילה דף קלא ע"כ דנדרם קרא דכל מלכות עבדיה לא תעשר: (ב) תוס' ד"ה אכל וכו' בדפוס: לעיל. גיב כפ' סוף קשרים תתם יכ"ב הוסי' סוף ויהא דף פה כד"ה ויהאמר דכ:

גליון הש"ס

כ"ט ואין מעדיין בזה.
מדינת דוד יב ט"ז:

יְבִיט חֲנָנִאל (הַמִּשְׁכָּה)

[illegible]